

Forslag til Finanslov for 2021

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Svarnotat

2. behandling

Indledning

Finans- og Skatteudvalget har afgivet betænkning til 2. behandlingen af finanslovsforslaget for 2021.

Ændringsforslag til 2. behandlingen

Til nærværende 2. behandling har Naalakkersuisut fremsat i alt 54 ændringsforslag til bevillinger og 8 ændringsforslag til tekstanmærkninger. Ændringsforslagene medfører en samlet forbedring af det budgetterede DAU-resultat for 2021 på 2,6 mio. kr. og 9,7 mio. kr. for den samlede finanslovsperiode 2021-2024.

Inatsisartut vedtog på eftersårssamlingen 2019 indførslen af et beskæftigelsesfradrag, som skulle komme lønmodtagerne til gode ved at styrke incitamentet til at arbejde.

Beskæftigelsesfradraget er med virkning for 2020 og vil blive udbetalt til lønmodtagerne i august 2021. Til formålet søges der udmøntet 79,4 mio. kr. under en ny lovbunden bevilling.

Til arbejdet med FN's verdensmål (SDG) for bæredygtig udvikling søges der udmøntet 0,5 mio. kr. årligt til Grønlands Statistik, som skal anvende midlerne til at udvikle, vedligeholde og udbygge en oversigt over verdensmålsindikatorer på Grønlands Statistiks hjemmeside. Oversigten vil være en lettilgængelig bruttoliste over eksisterende globale og nationale indikatorer, som udarbejdes af Grønlands Statistik eller formidles gennem Grønlands Statistiks Statistikbank.

Til oprettelse og drift af en fælles alarmcentral for Grønland søges der afsat yderligere 580.000 kr. årligt. Dermed er der i alt afsat 1,6 mio. kr. til initiativet. I dag er det kun politiet, som har et kontaktnummer, hvorimod sundhedsvæsenet og brandvæsenet har et nummer for hver lokalitet. Etablering af en fælles alarmcentral har til hensigt at forbedre borgernes mulighed for i akutte situationer hurtigt at komme i forbindelse med akutberedskaberne, herunder når de befinder sig uden for deres eget lokalområde.

For Inatsisartut gælder der, at Udvalget for Forretningsordenen søger om en forhøjelse af bevillingen til Ombudsmanden for Inatsisartut med 260.000 kr. årligt.

Der fremsættes ét ændringsforslag med ændringer af indtægts- og lovbundne bevillinger. Ændringsforslaget forbedrer det budgetterede resultat med 13 mio. kr. for den samlede

finanslovsperiode 2021-2024. Forbedringen er på baggrund af en forventning om en lidt større aktivitet for indfrielse af offentlige boliglån, herunder ved omdannelse af andelsboliger til ejerboliger.

Der fremsættes 8 ændringsforslag til tekstanmærkninger. Af de væsentligste kan nævnes en tekstanmærkning, som giver Naalakkersuisut en bemyndigelse til at overføre midler fra bevillingen til tilskud til kunst og kultur til en ny kunstfond. Naalakkersuisut er bemyndiget til at oprette den nye kunstfond efter Inatsisartut på efterårssamlingen 2019 vedtog lovforslag om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed.

Forventede ændringsforslag til 3. behandlingen

Til 3. behandlingen kan der bl.a. forventes fremsat ændringsforslag som følge af nye skøn for skatter og afgifter samt som resultat af finanslovsforhandlingerne med partierne. Desuden er det Naalakkersuisuts forhåbning, at der fremsættes ændringsforslag om indarbejdelse i finansloven af nye servicekontrakter for passagerbefordring.

Det forventes, at ændringsforslagene vil sikre, at der er en bedre balance mellem indtægter og udgifter i finanslovsperioden 2021-2024. Det fremlagte forslag til finanslov for 2021 fremviste et DA-underskud på 183 mio. kr. i 2021. I budgetoverslagsårene 2022-2024 er der balance mellem indtægter og udgifter, hvorfor der er et DA-underskud på 175 mio. kr. for den samlede finanslovsperiode 2021-2024. Ændringsforslagene til nærværende 2. behandling ændrer ikke i betydeligt omfang på det budgetterede resultat i finanslovsforslaget for 2021.

I Finanslovsforhandlingerne med partierne er der fra flere sider fremført ønske om, at der sikres en økonomisk balance på den endelige finanslov for 2021-2024. Med de seneste reviderede indtægtsskøn for direkte og indirekte skatter anses dette som realistisk, og Naalakkersuisut forventer derfor nu, at dette mål vil blive realiseret med ændringsforslagene til 3. behandlingen.

Naalakkersuisut er dog samtidig også nødt til at minde Inatsisartuts partier om, at det fra flere partiers side efterspurgte positive økonomiske DAU-resultat for hele perioden 2021-24 i den endelige Finanslov for 2021 naturligvis ikke fremmes ved vedtagelsen af nye markant udgiftskrævende beslutningsforslag i Inatsisartut. Ligeledes er det nødvendigt at minde om, at de fundamentale økonomiske holdbarhedsproblemer i vores økonomi stadigvæk er en realitet, som det er nødvendigt at tage hensyn til ved hver eneste beslutning om at øge udgiftsniveauet. Og COVID-19 har kun gjort dette endnu mere nødvendigt.

Naalakkersuisut vil frem mod 3. behandlingen fortsætte dialogen herom under de igangværende politiske forhandlinger med partierne om finanslovsforslaget. Disse forhandlinger foregår i en positiv atmosfære, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de deltagende partier for, at de er mødt op og på konstruktiv vis har fremlagt deres visioner og ønsker til den økonomiske politik.

Finans- og Skatteudvalgets betænkning til 2. behandlingen

I betænkningen til 2. behandlingen indstiller Finans- og Skatteudvalget størstedelen af ændringsforslagene fremsat af Naalakkersuisut til godkendelse, mens udvalget udsætter sin stillingtagen til to ændringsforslag.

Finans- og Skatteudvalget kommer i sin betænkning ind på forskellige bevillingsmæssige og processuelle forhold. Naalakkersuisut kan grundet de begrænsede taletider ikke kommentere hvert enkelt forhold, men vil i nærværende svarnotat henholde sig til nogle mere principielle overordnede betragtninger.

Det fremgår af betænkningen, at udvalget i år har besluttet sig for en anden arbejdsproces i arbejdet med finanslovsforslaget. Formålet med denne ændrede proces fremgår dog ikke klart af betænkningen. På baggrund af den ændrede proces har udvalget først i november måned fremsendt sine spørgsmål fra budgetseminaret i Uummannaq i august, i øvrigt med ønske om svar inden for ganske få dage, hvilket Naalakkersuisut har imødekommet efter bedste evne.

Det fremgår af betænkningen, at udvalget besluttede sig for ikke at fremsende de nævnte spørgsmål, da de forelå færdige i september, idet udvalget på sit budgetseminar anså det som ønskeligt, at den endelige finanslov for 2021 opererer med balance for den 4-årige budgetperiode. Udvalget anmodede ved brev af 31. august 2020 derfor Naalakkersuisut om at fremsende et revideret finanslovsforslag indeholdende forslag til yderligere betydelige offentlige besparelser med henblik på dette mål. Udvalget har dog ikke konkretiseret disse besparelser.

Naalakkersuisut har levet op til sine forpligtelser i henhold til § 9 i Budget- og Regnskabsloven, hvor det fremgår, at Naalakkersuisut skal fremsætte sit forslag til finanslov senest den 1. september året forud for finansåret. Når Naalakkersuisut har fremsat et lovforslag sker det med henblik på at Inatsisartut og dets udvalg skal igangsætte deres del af arbejdet. Fremsættelse af et revideret finanslovsforslag, som selvsagt ville tage betydelig tid at producere, ville ikke have understøttet en god lovgivningsproces.

Som bekendt gennemfører Naalakkersuisut finanslovsforhandlinger med dele af partierne. Naalakkersuisut vil derfor først kunne fremlægge en finanslovspakke, i hvilken også udvalgets ønske om balance kan indgå, når forhandlingerne er afsluttede. Det er derfor ikke rimeligt, når udvalget kritiserer Naalakkersuisut for manglende lyst til samarbejde om at nå det ønskede balancemål. Naalakkersuisut vil derfor opfordre til, at det respekteres at finanslovsforhandlingerne kræver en vis tid, særligt i den aktuelle økonomiske situation, ligesom Naalakkersuisut må opfordre til respekt for opgavefordelingen imellem Naalakkersuisut og Inatsisartut.

Naalakkersuisut skal derfor opfordre til, at der efter EM20 optages en dialog imellem udvalget og Naalakkersuisut med henblik på mulige forbedringer af finanslovsprocessen, således at de legitime hensyn for begge parter varetages og et hensigtsmæssigt samspil tilsikres.

Afslutning

Afslutningsvis ser jeg på vegne af Naalakkersuisut frem til fortsat samarbejde med de tilbageværende partier i forhandlingerne om finanslovsforslaget for 2021. Arbejdet forventes at resultere i, at Naalakkersuisut kan præsentere en aftale om finansloven for 2021 forud for 3. behandlingen. Det er Naalakkersuisuts forhåbning, at der bliver et godt grundlag for en bred opbakning bag finansloven for 2021.

Med disse ord ser jeg frem til en positiv og konstruktiv finanslovsdebat.